

125/4

Eylül 1929

No. 1-37

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Sahip ve Başmuharriri :

Paris Hukuk Fakültesi Doktoru

AVUKAT

Milâsli GAD FRANKO

BELEDİYE
KUTUPHANESİ
0/125-4

TAHRİR HEYETİ

Fuat Hulûsi B. Temyiz Mahkemesi
azasından

Sabri Şakır B. Ad. V. Hukuk İşleri
Müdürü

Mustafa Reşit B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

Ahmet Refik B. İstanbul İcra Reisi

Ahmet Samim B. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şarî Kroza. İstanbul Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Aşıl Mester. Paris Hukuk Fa.
Müdürlüğünden

M. Şavgran. Paris Hukuk Fa. fahri
Müdürlüğünden

M. A. Salem. Hukuku Düvel Mecmu-
ası tahrir heyetinden.

Bahir B. Kavanin ihzari komisyonu
azasından.

Mehmet Talât B. Avukat

M. A. Bilyoti. Paris Hukuk Fakül-
tesi Doktoru.

Adres: Galata, Bahtiyar han Avukat Gad Franko Beyin yazıhanesi
Telefon: Beyoğlu 3009

Bir nüshanın bedeli 35 kuruştur

Bir senelik abonmanı Posta ücretiyle beraber
400 kuruştur

Türkiye harici için 500 kuruştur

İSTANBUL

EKSPRES MATBAASI

1929

borçlar kanununun hükmünü tatbik ile komisyoncunun defini ret ve farikatorun hakkı davasını kabul edecektir.

İşte müderrisi muhterem ile - esbabı mucibesinde değilse bile doğru bulduğum gayede ittifak için âcizane muvafık gördüğüm yol budur.

**Milâşlı
Gad Franko**

**Yeni İcra kanununa göre
Takibin muhtelif tarzları**

Yazan : Mustafa Reşit

Hukuk Fakültesi Müderrislerinden

1— İcra kanunu borç için takibata tahsis ettiği ikinci bapta *borç için* takibin muhtelif tarzlarını tayin ettiği gibi muayyen bir şeyin verilmesine ve ya yapılmasına veyahut yapılmamasına dair hükümlerin de icra tarzını beyan etmektedir.

İsviçre icra kanunu yalnız mevzuu İsviçre parası olan borçlar için takibata mütedair olduğundan muayyen şeylerin yapılmasına, verilmesine dair taahhütlerin cebri icrası için takibat usulünü ihtiva etmemektedir. Her kanton bu hususta ahkâm kabulünde serbesttir.

2 — Kanunumuz muayyen şeyin verilmesine veya yapılmasına veya yapılmamasına dair hükümlerin icra tarzını 30 uncu maddeye sıkıştırmıştır. Kanunun bazı noksanları borç için takibat hakkındaki ahkâma

kıyas tarikile; kıyasın müsait olmadığı hallerde kanununu medeninin linci maddesi ahkâmına tevfiқан içtihat ile ikmal edilmek zarurıdır. Borç için takibatın muhtelif tarzları mevzu türk parasile muayyen olmayan alacaklarda (madde 47 N. 3) ve ya aynı hak iddialarında da tatbik olunmaz.

Madde : 30 — Bir paranın ödenmesine veyahut teminat verilmesine dair olan cebri icralar borç için takip yolu ile yapılır.

Takip ödeme emri ile başlar ve haciz yolu ile ve ya rehinin paraya çevrilmesi veya iflâs suretile cereyan eder.

Muayyen bir şeyin verilmesine veya yapılmasına veyahut yapılmamasına dair ilâmlar icabına göre zorla icra olunur verilmesine hükmedilen şeyin hükümden sonra telef veya zayi olduğu kuvvetli deliller ile anlaşılırsa alacaklı o şeyin kıymetini isteyebilir. Kıymetteki ihtilâflar mahkemece hal-lolunur ve icabına göre alacaklı lehine bir tazminat hükmedilebilir.

Verilmesine hükmolunan şeyi sui niyetle vermiyen veyahut hükmolunan işi sui niyetle yapmıyan borçlular hakkında tazminattan maâda iki yüz liraya kadar para cezası ve iki aya kadar hafif hapis cezası tayin edilir.

Muayyen bir şeyin yapılması için lâzım olan masraf alacaklı tarafından verilebilir. Bu suretle veya verilmemesi halinde borç için takip yolu ile borçludan tahsil olunarak hükmedilmiş olan şey yaptırılır.

2 — Kanun yalnız para ödenmesine veya teminat verilmesine dair cebri icraların borç için takip yolu ile yapılacağını tasrih ediyor.

Mevzuu türk parasile muayyen alacağa veya teminatı takip için elde bir ilâmın bulunması şart değildir.

Bil'akis mevzuu muayyen bir şeyin verilmesi yapılması, yapılmaması

olan icra takibatı için elde icrası lâzım bir ilâm bulunmak şarttır.

Mamafı alacaklı hakkı taalluk eden şeyin yapılmasını veya verilmesini, aksi takdirde tazminat olarak tayin ettiği bir miktar türk parasının verilmesini isterse ilâma hacet olmaksızın bu bap ahkâmına tevfikân takibat yapabilir. (İsviçre Conseil national zabıtları F F1887 2 pi . 562 .) yager 38 ²

4 — Bazan kanunun (ezcümle k. medeninin 201,445,446 vs) bazen de mukavele icabı bir kimse teminat vermekle mükellef olabilir. Bu hal lerde *teminat verilmez* ise kanun veya mukavele icabı haiz olduğu diğer selâhiyetler mahfuz olmakla beraber lehine her halde teminat verilmesi lâzım olan taraf teminat ile mükellef olan tarafı temin olunacak parayı borçlu imiş gibi takip edebilir .

Teminat vermekle mükellef olan tarafın ne miktar için teminat vereceği ya mukavele ile veya hâkim tarafından tayin olunur. borçlu ödeme emrini ifa için muayyen müddetler zarfında nakten bu teminatı icraya yatırmaz ise hakkında bu bap ahkâmına tevfikân haciz ve ya iflâs istenebilir.

Şu kadarki teminat borçlusu hukuk usulî muhakemeleri kanununun 96inci maddesine tevfikân *esham, takvilât, gayrı menkul rehni ile de teminat verebilir; yahut noterden musaddak kefil gösterebilir ve yahut banka teminatı verebilir.* Vakıta mezkûr madde “ bir davada verilecek teminat „ in bu şekillerde olabileceğini beyan ediyorsa da maddenin 2, ve 3üncü fıkralarından bu hükmünün umumî olduğu anlaşılır.

Borçlu bu maddenin verdiği selâhiyetten istifade etmek isterse alacaklının kâfi göreceği miktarda mal veya kabul edeceği kefilî göstermelidir. Aksi halde takibat devam eder. Borçlu yalnız 53 üncü maddeye tevfikân bu malların kifayetini iddia ile itiraz edebilir. Alacaklı itirazın ref'ini talep ederse mahkeme alacaklı ve ya borçlunun talebi üzerine işe vazî yet ederek bu eşyanın temin olunacak meblağ için kâfi olup olmadığına karar verir.

İtiraz tarikine müracaat olunmaz veya itiraz refolunmuş ise icra memuru borçlunun eşyasını haczederek satıp nakde tahvil eder. Ve bedelini teminat olarak saklar.

Fikrimce göre icra reisi teminatı kâfi addederek takibatı durduramaz. Çünkü bu esas hakkına bir karardır. Kanun kendisine bu selâhiyeti vermemiştir. Refik B.E. İcra reisinin teminatın kâfi olmadığına dair kat'î kararı verebileceği ve bil'akis teminatın kâfi olduğuna dair kararlara karşı alacaklının mahkemeye müracaatla teminatın ikmalini talep edilebileceği fikrindedir. S. 191,192

Bu para üzerinde kanunî müddet zarfında (M. 89) diğer alacaklılar hacze iştirak edebilir. Bu halde teminat alan tarafa isabet eden kısmın saklanması devam olunur.

Hacze iştirak müddetinin mürurundan sonra teminat üzerinde alacaklı rehin hakkını haiz olur.

5—*Alacak ve teminat talebi için icra takibatı ödeme emri ile başlar.* Bu kaide kıyasen muayyen şeylerin verilmesi, yapılması hakkında da caridir. Borç ödeme emrinin şekli tanzimi 49 üncü maddede beyan olunmuştur. Ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren 15 gün içinde (M. 49) borçlu borcunu ödemez veya teminat göstermez ve ya ödeme emrinin tebliği gününden itibaren 7 gün içinde itiraz etmez ise icraen takibata devam olunarak ya haciz, ya iflâs, ya rehinin paraya çevrilmesi yollarına gidilir.

Muayyen şeyin yapılmasına, verilmesine dair hükümlerin icrası için mühlet verilebilir mi? ve ne kadar verilecektir? Kanun bu hususta sakittir. Borç için takibata kıyasen 15günlük mühlet verilmesi zarurî olmadığı fikrindeyim. Çünkü borçlu, borcunu ödeyebilmek için vakte muhtaçtır. Fakat elinde bulunan muayyen şeyi teslim için vakte ihtiyaç yoktur. Takip edilen kimse bir şey yapmağa mahkûm edilmiş ise kendisine verilecek müddet yapılacak şeyin mahiyetine tâbidir. Meselâ büyük bir binayı 15 günde yapmağa imkân yoktur. Binaenaleyh birinci halde mühlet verilmemeli; ikinci halde mühleti icra memuru tayin etmelidir.

6— İflâs veya haciz yollarından hangisi ile takibata devam olunacağını kimin tayin edeceğine dair kanunda sarahat yoktur.

İsviçre kanununda bu ciheti icra memurunun tayin edeceği tasrih olunmuştur. Bizde de bu selâhiyetin icra memuruna aidiyeti tabiidir. İcra memuru takdir bir karar ile bu hususu halledemeyip 31 ve takip eden maddeler hükmüne tevfikân salâhiyetini istimal eder. (15 Numaraya bak.)

Ancak muayyen şeylerin yapılmasına, yapılmamasına, verilmesine dair hükümlerin bu yollar ile takibi mümkün olmayup bu hususta kanunun sureti mahsusada tayin ettiği hükümler tatbik olunur.

7 — *Muayyen bir şeyin verilmesine dair kararlar:* Bu şey mahkûmunaleyhin elinde bulunuyorsa, icra memuru bunu kendisinden zorla alır; icap ederse kuvvei müsellâhaya (Polis, Jandarma) müracaat ederek (70 Mkiyas tariki ile) vazifesini ifa eder. 70 inci madde mucibince bütün zabıta memurları İcra memurunun zor kollanılması hakkında vereceği emri dinlemeğe mecburdur.

Paradan başka eşya borçluları hakkında da bu fıkra hükmü tatbik edilir. Bu eşya üçüncü bir kimsenin elinde bulunursa kıyasen 78 ve 340 madde hükmü tatbik olunur.

Ancak, müddeialehyi şahsî burcu olduğu için muayyen bir şey vermeğe mahkûm eden kararlar mezkûr maddeye tevfikân hiç bir vakıt üçüncü kimselere karşı icra olunamaz.

8— Hüküm bir gayri menkulun tahliyesine dair ise İcra memuru zor kullanarak burasını tahliye ettirir, (M. 332) Yeni kanun tahliye olunacak yerde cebri icraya mevzu teşkil etmiyen menkul malların ne yapılacağı hakkında bir hükmü ihtiva etmiyor. Eger borçlu tahliyede hazır bulunuyorsa, bu eşya emrine amade bırakılır. Hazır değil ise bu iş için vekilinin, yahut kendisiyle beraber yaşayan ailesi efradından veya hizmetkârlarından birine teslim olunur. Bunlar da bulunmaz ise bu eşyayı İcra memuru mahcuz eşyalar gibi saklar. Alman k. m. 885

Borçlu bunları istemekte gecikirse, alması için kendisine münasip bir mühlet verildikten sonra İcra memuru tarafından satılarak bedeli icra veznesinde muhafaza edilir.

9 — 332 inci madde mucibince hükiimden sonra vukubulan yet tebeddül-
lerinin İcra muamelesine tesiri „ yoktur. Bu fıkranın ifade etmek istediği
şudur ki mahkeme muayyen bir şey bir kimsenin olduğu hakkında karar
verdikten sonra o şeyi mahkûmunaleyh, başkasına temlik, daha doğrusu
zilyetliğini ona devreder ise, o şahsa karşı da ilâm hükmü İcra olunarak
elinden mahkûmunbih zorla alınır.

*Ancak bu madde bir veçhile kanunu medeniye tadil etmemiştir, bu kanun
hükmü mahfuzdur,*

Kanun, mahcuz mallar başkasına satıldığı halde kanunu medeni
hükümünü sarahaten muhafaza ediyor. İzah ettiğimiz halde başka bir hü-
kmün kabulü için mantıklı hiç bir sebep yoktur.

Binaenaleyh kanunu medeniye göre mülkiyet üçüncü şahsa intikal et-
miş ise, yani, mahkûmunaleyh, bu şeye yeni emin sıfatile vaziülyet bulu-
nup, üçüncü şahıs dava ve hükümden haberdar olmıyarak bu malı zilye-
dinden iktisap etmiş ise iktisabı muteberdir. Bil'akis kendisinden sirkat veya
gasp edilmiş bir malı zilyede karşı iddia ile hüküm almış olan kimse bu hüküm-
den sonra o malı ele geçirmiş olanlara karşıda icra ettirebilir. Alman usulü mu-
hakeme kanunu da buna benzer bir hüküm kabul etmekle beraber selâhiyeti
olmıyan kimseden mal iktisap edenler lehindeki kanunu medeni ahkâmının
mahfuz bulunduğunu tasrih etmiştir. M. 323

Her halde 332 inci maddenin tatbik olunabilmesi için *hükumolunan*
mal üzerindeki zilyetliğin hükümden sonra intikal ettiği mahkemede ispat olun-
malı veya icra esnasında bu hususa itiraz olunmamalıdır. Veyahut bu inti-
kal kabili icra resmî bir senede müstenit veya hiç olmazsa müddeiyi ispat
kûlfetinden müstağni kılacak derecede meşhur ve maruf olmalıdır
İcra memuru ve hatta İcra reisi, bir malın zilyedine hükümden sonra
intikal ettiği hakkında karar vermez.

Hükümden evvel zilyetlik değişmiş ise zilyede karşı hüküm icra olunamaz. Kanun mantıklı olmak için, davadan sonra dahi mahkûmunbihe vazı'yet edenlere karşı icraya müsaade etmelidir.

Emvali gayri menkulede asıl zilyede karşı verilen hüküm fer'i zilyede karşı kabili icradır. Fer'i zilyetlik bilhassa hükümlerin tesiri hususunda aslı zilyedliğe tâbidir. Binaenaleyk aslı zilyede karşı verilen hüküm, bunun müstecirine karşı kabili icradır; meğerki mahkûmunaleyh namına tapuda kayıt bulunuup müstecir ve mürtehin hüsnü niyetle ve tapu kaydına müsteniden bu mal üzerinde hak iktisap etmiş olsun. Bu halde iktisapları muteberdir: hüküm kendilerine karşı icra olunamaz. [Kanunu medeni madde: 931.]

Bil'akis gayri menkul üzerinde hükümden evvel aslen zilyet olan mahkûmunaleyhden başka biri ise hüküm ona karşı kabili icra değildir. Şu kadar ki kanun, mahkûmunaleyhin mahkûmunbih gayri menkule dava esnasında zilyet bulunduğunu farzetmektedir. Hilâfını iddia ile hükmün icrasına itiraz eden taraf muteber vesikaya istinat ile icra dairesinden icranın tehirini isteyebilir.

Bu halde icra dairesi "mahkemeye müracaatla icranın geri bırakılması için karar almak üzere kendilerine münasip bir mühlet," verir.

Zannediyoruzki bu halde mahkemeye müracaata mecbur olan mahkûmunleyhtir. Mahkûmunbih şeye müstekillen zilyet olduğunu icra memuru ve ya itirazen icra reisi huzurunda ispat ile icranın tehirine karar almış olan tarafın, mahkemeye müracaat ile tekrar icrayı tehir ettirmesi veya hükmün kendisine müessir olmayacağını iddia etmesi doğru görülmez. Bu hükmün eski icra kanunu muvakkatinden nakledilmiştir. Eski usulü hukukiye kanununda itirazülgayir tariki mevcut idi. Zilyet hükmün doğru olmadığını iddia için bu tarika müracaat eder idi. Şimdi hükmün kendisine müessir olmadığını mahkemede iddia edecektir. Muteriz iddiasını icra reisi huzurunda kâfi derecede ispat ettiğinden mahkemeleri fazla işgali doğru bulmuyoruz.

10—“Verilmesi hükmolunan şeyin hükümden sonra telef veya zayi olduğu kuvvetli deliller ile anlaşılırsa alacaklı o şeyin kıymetini isteyebilir „ kıymetteki ihtilâflar mahkemece hallolunur. Ve mahkeme icabına göre alacaklı lehine bir tazminat hükmedebilir,,

Mahkûmunleyhin aleyhine hüküm verilen taraftan hükmolunan şeyi rizaen veya cebren alamadığı takdirde, bu şeyin gerek hükümden evel ve gerek hükümden sonra telef ve zayi olduğu hakkında kuvvetli delil değil, hiç bir delil bulunmasa bile kıymetini, icabında tazminat ta isteyebilir. Bu husus borçlar kanunu hükmü icabındandır. Binaenaleyh kanundaki “telef ve ziyat Kuvvetli deliller ile anlaşılırsa,, sözü, tamamen ve kat’iyyen zaittir.

Mahkûmunlehin, mahkûmunbihi elde edememesi sebeble tazminatın miktarını türk parası ile tayin etmek şartile takibat yapmasına hiç bir mani yoktur.

11—Verilmesi hükümlenen şeyi “sui niyetle,,vermeyenler hakkında kanun 200 Liraya kadar hafif para ve ya hapis cezası tayin ediyor. Mahkûmunaleyh, mahkûmunbihi, teslim etmek iktidarında iken teslim etmezse sui niyet sahibidir. Bil’akis, mahkûmunbihin telef olması, üçüncü kimse-lerin elinde bulunması, veya teslim masrafa mütevakkef olup bunu edadan âciz olması gibi her hangi bir sebeple teslimden âciz kalmış kimse-ler hakkında bu cezalar tatbik olunamaz .

Kanunu medeni 3 üncü maddesi mücibince sui niyet ispat olunmalıdır. hükmolunan malın ziyanını kuvvetli deliller ile ispat edemeyen mahkûmun-aleyhin sui niyetini kanun farzetmiyor (Aksi Refik B. s. 199)

12—Mahkûmunaleyhin mahkûmunbih olmak üzere icraya teslim ettiği şey mahkûmunleh tafaından kabul olunmazsa mahkemeye yeniden müracaat lâzımdır.Mahkûmunaleyh bu davayı kaybetmekle de sui niyet sahibi sayılmaz

13— Muayyen bir şeyin yapılmasına dair sadır olan hükümleri, alacaklı bizzat yapar ve yahut icra dairesinin nezareti altında icra ettirir. Sarfiyatını borçludan tahsil eder; masrafları tediye etmesi için borçluya, ödeme

emri gönderilir. Borçlu muayyen zamanda bu masrafların lüzumsuzluğuna itiraz ederse me'ale diğer alacaklarda olduğu gibi tetkik olunur.

Alacaklı masrafların borçlu tarafından avans edilmesini de isteyebilir. Bu halde masrafların takribî miktarı ehli hibre tarafından tespit olunduktan sonra al.lusul bundan istifa olunur. Borçludan tahsil olunacak para avans kabilinden olduğundan yapılacak şeyin ikmalinde fazlası kalırsa borçluya iade olunur bil'akis noksan gelirse kendisinden yeni bir avans istenebilir.

Mahkûmunbîh olan şey, üçüncü bir kimse tarafından kabili ifa değil ise hükmün cebren tenfizine imkân kalmaz. Yalnız bunu yapmayan borçlu hakkında cezayı nakdi veya hapis cezası tayin olunur. Kezalik çocuk teslimine dair hükümleri icra etmeyenler hakkında ceza kanunu 322 ci maddesine tevfikân ceza verilir. M.334 (atfedilen madde numarasında bir yanlışlık olmalı)

Kanun, bir şeyin yapılmamasına dair hükümlerin ne şekilde icra olunacağını mevzuu bahsetmemiştir.

Bu halde icra dairesinin müspet bir müdahalesi olamaz. Ancak mahkûmunaleyh, hükme rağmen istinkâfa mecbur olduğu şeyi yaparsa mahkûmunleh icra dairesinden bu müdahaleyi refetmesini talep edebilir.

Alman kanunu hüküm ile bir şeyi yapmamağa mahkûm olan kim-
senin hükme her mühalifeti için azamî 1500 mark cezayı nakdi veya altı ay hapis tayin etmiştir.

İflâs yolu ile takip

M. 31 — Ticaret kanunu hükmünce yaptıkları ticarî muamelelerden dolayı iflâs kaidelerine tâbi tutulmaları lâzım gelen hakikî ve hükmi şahıslar hakkında takibe iflâs yolu ile [adi iflâs] ve ya (poliça ve emre muharrer senetlerle çeklere dair takip) yolu ile devam olunur.

14 — Borçlu hakkında her hangi bir takibat yapmak için ilk önce bir

ödeme emri tebliği şarttır. Borçlu itiraz etmez veya itirazı refolunur ve vaktinde de borcunu ödemez ise, sıfatına göre ya haciz veya iflâs yolu ile hakkında takibata devam olunur.

Şu kadar ki borçlu borcu için bir r.hin vermiş ise kakkında ne haciz ve ne de iflâs istenemeyip ancak rehnin paraya çevrilmesi yolu ile takibat yapılabilir. Bununla beraber 159 m. mucibince poliçe ve emre muharrer senedin hamili, alacağı rehinle temin edilmiş olsa bile, borçlu iflâs yolu ile kabili takip ise, poliçalar ve emre muharrer senetler ve çekler için takip usulünü yani netice itibarile iflâsı isteyebilir.

33 ücü madde mucibince ipotek ile temin edilmiş alacağının faizi veya senelik taksitlere rapt edilmiş olan resülmalin tediye edilmemiş taksitleri için takibat yapmak isteyen alacaklı keزالik muhtardır: İsterse rehnin satılması yoluna gider; isterse, borçlunun sıfatına göre haciz veya iflâs tarikina gider.

15 — *Alacaklı haciz veya iflâs tariklerinden birine müracaatta serbest değildir.*

Kanun kimlerin iflâs ile kimlerin haciz ile takip olunacaklarını ahkâmı amire ile tayin etmiştir. Binaenaleyh alacaklı tüccar olan bôrçlusu aleyhine haciz isteyemez.

İsviçre mütekabil 39 - 43 maddeleri büyük ehemmiyetlerine binaen orada nihayetsiz münakaşalara sebebiyet vermiş idi:

İsviçre vazii kanunu bu şekli kabul ederken bilhassa filiyattaki tecrübe-yi nazara almıştır. Filhakika yeni kanun da ancak kısa bir zamanda hacze iştirak esasını kabul ediyor. 89 M. ye müracaat. Tüccarın ise umumiyetie bir çok alacakları vardır. Şu halde tüccar aleyhine haciz caiz olsa, sür'atle hareket eden alacaklı bulduğunu haczederek diğerlerine bir şey bırakmaz. Hacizlerin ilanı lâzımgelmediği takdirde tüccarın itibarı kalmaz.

Binaenaleyh bilhassa uzakta olan alacaklıların hukukunu muhafaza ve binnetice tüccara itibarın temini için bütün alacaklıları müsavi bir muameleye tâbi tutmak mecburiyeti derkâdır. İflâs umum

malların haczinden ve bütün alacaklılar arasında adilâne bir tarzı tevzi temininden başka bir şey değildir. Bu düşünce iflâsın tüccar olmıyan kimse-lerde teşmil edilmesini makul gösterir isede umumiyetle tüccar olmıyan-ların malları iflâs muamelatının icap ettirdiği masarısı temin edemediği gibi bu kabil kimselerin rehinsiz birden fazla şahıslara borçları nadir olduğundan haklarında yalnız haciz tariki kabul olunmuştur. Tüccara rehin mükabilinde borç vermiş alacaklının hakkı imtiyazlı olduğundan bu halde iflâsa gitmekte mana yoktur.

Refik Bey, şerhlerinde icra memurunun haciz veya iflâs tariklerinden hangisine gidileceğini alacaklının talebine göre tayin edeceği mutaleasındadır.

Kimlerin iflâs yolu ile takip olunacağı ticaret kanunu hükmüne tâbidir. Ticaret k. sarih bir maddesile bu meseleyi halletmemiştir. Yalnız 8 inci madde vazife ve meslekleri ticaret ile gayrı kabili telif olmasından dolayı kanunen memnu bulunanlar hilâfı memnuiyet ticaret ile iştigal ettikleri halde kaidei iflâsa tâbi tutulacakları tasrih olunmuştur. binaenaleyh 9 maddeye tevfiakan tacir addolunabilen herkes iflâs yolu ile takip olunur. Ancak 14 cü madde mucibince küçük tacirler kendilerini sicilli ticarete kaydettirmeğe mecbur olmadıkları gibi iflâs da ettirilmez.

Tacirler unvanı ticarilerini sicilli ticarete kaydettirmeğe mecbur olduklarından ve 29 . m mucibince resen de kaydettirileceklerinden umumiyetle kimlerin iflâs, kimlerin hacizi yolu ile takip olunacağını icra memuru kolayca tayin edebilecektir.

Fikrimizce bir küçük tacir kendini ticaret sicilline kaydettirmiş ise iflâs yolu ile kabili takip büyük tacir addolunmalıdır.

Mustafa Reşit
Hukuk Fakültesi Müderrislerinden